

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการพัฒนาความสามารถในการอ่านคำศัพท์พื้นฐานของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยใช้ STEPER Model ผู้วิจัยได้สรุป อภิปรายผลและนำเสนอ ข้อเสนอแนะดังนี้

สรุปผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพรูปแบบ การพัฒนาการอ่าน คำศัพท์พื้นฐานของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียน รู้ โดยใช้ STEPER Model ตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านคำศัพท์พื้นฐาน ของนักเรียนที่ใช้ STEPER Model 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพัฒนาการอ่านคำศัพท์ พื้นฐานของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ STEPER Model กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน โรงเรียนบ้านหนองไทร จำนวน 6 คนได้มาจากการเลือกโดยวิธีเจาะจง โดยใช้แบบคัดกรองนักเรียนสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้และ ออทิสซึม KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/ Autism (PDDs) และ ทดสอบความสามารถทางเชาวน์ปัญญา โดยใช้แบบทดสอบความสามารถทางเชาวน์ปัญญาสำหรับเด็กอายุ 2 – 15 ปี สร้างขึ้นโดยฝ่ายจิตวิทยาคุณนัยสุวิทยาจิต กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการในภาคเรียนที่ ปีการศึกษา 2555 เป็นเวลา 5 สัปดาห์ ๆ ละ 4 วัน ๆ ละ 60 นาที รวม 20 ครั้ง โดยใช้เนื้อหาเรื่องคำศัพท์พื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของสาระภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แบบแผนในการวิจัยในครั้งนี้เป็น แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่จัดกระบวนการเรียนรู้ในเรื่อง คำศัพท์พื้นฐานโดยใช้ STEPER Model โดยแบ่งเป็นหมวดต่าง ๆ 5 หมวด ได้แก่ ตัวเรา บุคคลในครอบครัว สัตว์ ผลไม้ และสิ่งของรวมจำนวน 25 คำ ซึ่งมีคู่มือ การใช้สื่อการสอนที่ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ STEPER Model ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยเรื่องคำศัพท์พื้นฐานก่อนเรียนและหลังเรียน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน คือ สถิตินี้อน พาราเมตริกของ วิลคอกซอน (Wilcoxon Matched-Pairs Signed-Ranks Test)

การวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของ รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ STEPER Model มีประสิทธิภาพ 88.75/86.66 2) นักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้มีความสามารถในการอ่านคำศัพท์พื้นฐานอยู่ในระดับดีมาก 3) หลังการจัดกิจกรรมการสอนโดยใช้ STEPER Model พบว่านักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้มีความสามารถในการอ่านคำศัพท์พื้นฐานหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่วางไว้

อภิปรายผล

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ STEPER Model สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. รูปแบบ การพัฒนาความสามารถในการอ่านคำพื้นฐานของนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ STEPER Model ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 88.75/86.66 แสดงว่า รูปแบบ ที่ใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดย STEPER Model มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานทำให้นักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านคำพื้นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียน E_1 โดย ค่าเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 88.75 แสดงว่านักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ในเรื่องของการอ่านคำพื้นฐาน และสามารถทำแบบทดสอบหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ STEPER Model โดยมีสื่อการเรียนรู้เป็นสื่อ นำ และความสามารถหลังเรียน E_2 มีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 86.66 ซึ่งแสดง ให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ STEPER Model ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่า เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 สอดคล้องกับสมมุติฐานที่วางไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก การจัดกิจกรรม การเรียนรู้โดยใช้ STEPER Model เป็นขั้นตอนการสอนที่ สร้าง ความเข้าใจเป็นไปตามลำดับที่ง่ายไปสู่ยาก นักเรียนได้เรียนรู้จากสื่อการเรียนรู้ ซึ่งเป็นสิ่งที่มองเห็น ได้สัมผัส ได้ปฏิบัติและเล่นซ้ำๆ หลายๆ ครั้ง เป็นการเรียนผสมกับการเล่น ทำให้นักเรียน เกิดความสนุกสนานกับ บทเรียน ไม่เบื่อหน่ายการเรียน เพราะมีการเปลี่ยนแปลงเร็ว ทำให้นักเรียน ได้รับความรู้ที่แปลกใหม่ ทำให้อยากเรียน อยากร่วมกิจกรรมจนทำให้เข้าใจในบทเรียน เกิดการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 41) ได้กล่าวว่า สื่อ การเรียนการสอน คือสิ่งที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น สื่อที่นำมาใช้อาจมีผู้คิดค้นขึ้นมาก่อนแล้วหรือคิดค้นขึ้นมาใหม่ เพื่อให้เหมาะสมในแต่ละ สถานการณ์ และยังสอดคล้องกับทฤษฎีของเพีย เจตต์ (ทิตนา แชมมณี , 2553:66) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้จาก ของจริงได้ผลมากกว่านามธรรม โดยการใช้ประสาทสัมผัส การเตรียมการ พัฒนาทางสติปัญญา เรียนรู้สื่อที่เป็นนามธรรม จึงทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ฉะนั้นนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้จึงมีความจำเป็น
อย่างยิ่งที่จะต้องจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความบกพร่อง และความ
ระหว่างบุคคล

2. ความสามารถในการอ่านคำศัพท์พื้นฐานของนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้โดยใช้
STEPER Model หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่านักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่าน
อยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้เป็นผลเนื่องจากผู้วิจัยได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนการสอน
6 ขั้นตอนตามรูปแบบของ STEPER Model มีการใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย ที่เป็นสื่อที่น่าสนใจ
ซึ่งเป็นการช่วยให้นักเรียนได้จดจำทางสายตา เห็นในสิ่งที่เป็นรูปธรรมก่อน แล้วจึงให้นักเรียน
ได้สัมผัส สร้างความอยากรู้ อยากรู้ เล่น ได้เรียนรู้โดยสนุก บกการเล่น เกิดความสนุกสนานใน
การทำกิจกรรมมีการฝึกปฏิบัติจริง ซ้ำๆ หลายๆ ครั้งจนเกิดการจดจำมัลติวัลย์ ธรรมแสง (2550:
65) กล่าวว่า มีวิธีการสอนที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ที่นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม
ร่วมในการเรียน โดยการใช้ประสาทสัมผัสต่างๆ ทำให้นักเรียนเกิดประสบการณ์นำไปสู่การจำ
และความเข้าใจในบทเรียนส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการอ่านเพิ่มขึ้น ซึ่งตรงกับทฤษฎีการอ่าน
ของ ทราบาสโซ ซึ่งกล่าวไว้ว่าการอ่านเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กัน
มีลำดับขั้น การอ่านคือ การรับสารโดยใช้สายตารับรู้ และการใช้ประสบการณ์เดิม ความจริง
และภาพ(สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2545: 58) และตรงกับสฤณา นองมณี (2549 : 21) กล่าวไว้ว่า
ปัญหาในการอ่านเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเข้าใจ ความหมายของคำ กลุ่มคำ
ประโยค จึงจำเป็นต้องสอนให้นักเรียนรู้จักคำ ความหมาย และอ่านคำนั้น ๆ ให้ได้ก่อน ซึ่งต้องดู
ความสามารถในการอ่านของแต่ละคน และประสบการณ์ทางภาษา ฉะนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องให้
นักเรียนอ่านได้ประกอบกับแนวคิดของซุติมา จัดการ(2547 : 21 ; อ้างถึงในสุจริต เพียรชอบ และ
สายใจ อินทร์ทรัพย์ 2523 : 52 – 62) ที่กล่าวว่า สิ่งใดก็ตามที่มีการฝึกหรือกระทำบ่อย ๆ ย่อม
ทำให้ผู้ฝึกคล่องแคล่วและทำได้ค้ำึงความแตกต่างระหว่างบุคคลพิจารณาถึงความเหมาะสมและ
ความหลากหลายของสื่อและควรฝึกจากง่ายไปหายากจึงส่งผลให้นักเรียนเกิดการจดจำในรูปคำ
และสามารถพัฒนาทักษะการอ่านอยู่ในระดับดีมาก

3. ความสามารถในการอ่านคำศัพท์พื้นฐานของนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้หลัง
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ STEPER Model สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่วางไว้ แสดงว่านักเรียนมีความสามารถในการ
การอ่านคำศัพท์พื้นฐานได้ดีขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็น
นามธรรมซึ่งนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้จะไม่สามารถสร้างความคิดรวบยอดได้ จะมีปัญหา
ในการรับรู้ทางการฟัง การรับรู้ทางสายตา ทำให้ไม่สามารถ อ่านคำได้ แต่เมื่อจัดกิจกรรม

การเรียนรู้โดยใช้ STEPER Model ในการสอนนักเรียนได้ร่วมกิจกรรมทุกขั้นตอน มีสื่อนำเสนอ (สื่อการเรียนรู้) เป็นการช่วยให้นักเรียนได้จดจำทางสายตา เห็นในสิ่งที่ป็นรูปธรรมก่อนจากนั้น จึงให้นักเรียนได้สัมผัส สร้างความอยากรู้ อยากลอง อยากเล็ได้เรียนรู้ มีการฝึกปฏิบัติจริง ซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง ครูก็ให้การเสริมแรง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของThorndike (ธีราภรณ์ ทรงประศาสน์ 2551: 17-18) กล่าวถึงทฤษฎีการเชื่อมโยง (Connection Theory) ที่กล่าวว่า การเชื่อมโยงระหว่าง สิ่งเร้ากับการตอบสนองของผู้เรียนในแต่ละขั้นอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยกฎ 3 กฎ คือ 1) กฎแห่ง ความพร้อม (Law of Readiness) 2) กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) และ 3) กฎแห่งผลที่พอใจ (Law of Effect) และทฤษฎีการสร้างเงื่อนไขและการเสริมแรงของสกินเนอร์ ไชยยศ เรื่องสุวรรณ (2548) ได้กล่าวถึงการสร้างเงื่อนไขและการเสริมแรง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ คือ 1) เงื่อนไข การตอบสนองเมื่อมีสิ่งเร้าแล้วมีการตอบสนอง พฤติกรรมที่แสดงออกนี้ขึ้นอยู่กับ การเรียนรู้หรือ การเรียนรู้เป็นตัวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของอัตราการตอบสนอง การเสริมแรงด้วยสิ่งเร้าใหม่ จะทำให้ อัตราการตอบสนองเปลี่ยนแปลงได้ เรียกว่า ตัวเสริมแรงและยังสอดคล้องกับ ยุพิน ศรเพ็ชร (2551 : 19 ; อ้างถึง พรรณี ชูทัย. 2522: 142) ที่กล่าวถึง การเรียนรู้ว่าจะเกิดขึ้นได้ก็ ต่อเมื่อได้รับการฝึกฝนหรือการกระทำซ้ำ ๆ การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน สำหรับนักเรียนที่มี ปัญหาทางการเรียนรู้ในเรื่องของ การอ่านคำพื้นฐาน โดยใช้ STEPER Model ทำให้นักเรียนอยาก เรียนรู้ในสิ่งที่เขามองเห็น มีความสนใจในกิจกรรมเป็น การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้อย่าง แท้จริง และยังสอดคล้องกับแนวคิดของปนัดดา เล็งหะพันธ์ (2548: 19) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้จะ เกิดขึ้นจากการให้ลงมือกระทำ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งกับการเรียนรู้ของเด็ก เนื่องจาก การที่ เด็กได้มีโอกาสใช้ประสาทสัมผัสทำในสิ่งที่เด็กสนใจและมีความหมายกับตัวเขา คือ การเรียนรู้ จากสิ่งที่เป็นรูปธรรม (วัตถุที่จับต้องได้ สัมผัสได้) ไปสู่นามธรรม (แนวความคิด) นักเรียนสามารถ เข้าใจในแนวความคิดได้ดี เมื่อการสอนก้าวจากรูปธรรมไปสู่นามธรรม เช่นในขั้นตอนขลุ่ยธรรม นักเรียนสามารถมองเห็นลับต้องได้ จะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย รวมทั้งการตัดสินใจ ในการทำกิจกรรมด้วยตนเอง เพื่อการพัฒนาให้เด็กได้เรียนรู้ตามศักยภาพจึงส่งผลให้ นักเรียน ที่บกพร่องทางการเรียนรู้มีความสามารถในอ่านคำศัพท์พื้นฐาน หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ STEPER Model สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อสังเกตที่ได้จากการวิจัย

1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งนี้ได้รู้ ูปการสอนสำหรับเด็กที่บกพร่องทาง การเรียนรู้ที่เรียกว่า STEPER Model นักเรียนจะมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมอยากที่ จะเรียน สามารถเปลี่ยนทัศนคติของนักเรียนที่ไม่อยากเรียน มาร่วมกิจกรรมทุกอย่างที่ครูจัดให้

2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งนี้ ได้สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการในการเรียนรู้ ครูสามารถมองเห็นถึงความก้าวหน้าของนักเรียนสามารถมองเห็นถึงจุดเด่น จุดด้อย และ ข้อบกพร่องของนักเรียนอย่างชัดเจน

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ STEPER Model สามารถที่จะสร้างความสนใจ อยากรู้ อยากร่วมกิจกรรมของนักเรียนได้เป็นอย่างดี เพราะมีสื่อการสอนที่เร้าความสนใจ ความอยากรู้อยากเห็น นักเรียนได้ทำกิจกรรมด้วยตนเองทำให้การเรียนการสอนสนุกสนาน

ข้อเสนอแนะ

1. “STEPER Model” เป็นรูปแบบที่สามารถจะนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชา ภาษาไทย ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ได้

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ STEPER Model จะต้องมีการผลิตสื่อการสอน ทุกครั้ง ทุกเนื้อหาในการสอนเพราะสื่อจะเป็นสิ่งที่ช่วยเร้าใจนักเรียนให้เกิดการอยากรู้อยากเห็น และอยากปฏิบัติ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะและสนุกสนานไปกับการเรียนด้วย

3. การใช้ STEPER Model จะเรียนรู้ด้วยการมองเห็น การสัมผัสและการปฏิบัติ ควรทำ หลาย ๆ ครั้ง ซ้ำ ๆ บ่อย ๆ เพื่อเป็นการสร้างความคุ้นเคย ความเคยชินการที่นักเรียนได้เรียนรู้ ซ้ำ ๆ จะทำให้เกิดทักษะในเรื่องที่เรียน จะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ นักเรียนเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ไม่เกิดการเบื่อหน่าย ทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนและบรรยากาศในห้องเรียน เป็นไปได้ด้วยดี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการ ศึกษาการ นำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ STEPER Model ไปประยุกต์ใช้ในคำอื่น ๆ หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น คณิตศาสตร์ เป็นต้น

2. ควรมีการเปรียบเทียบการใช้สื่อการเรียนรู้อื่น ๆ กับ STEPER Model

3. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ เช่น ความคงทนในการเรียนรู้ ความพึงพอใจต่อการอ่านคำ จากการสอนโดยใช้ STEPER Model